

Remissvar av Human Bridge Stiftelse

Cirkulär hantering av textil och textilavfall

KN2023/03051

Human Bridge Stiftelse är den aktör i Sverige som samlar in störst volym textil per år. Insamlad volym uppgick 2022 till 12 300 ton vilka samlades in från Ystad i söder till Sollefteå i norr.

Human Bridge har samlat in textil i Sverige i mer än 20 år. Erfarenheterna av storskalig, industriell insamling under så lång tid, utgör en stabil och bred kunskapsbas som rimligen gör Human Bridge till en av de större auktoriteterna i Sverige avseende insamling av textil.

Sammanfattning av Human Bridge synpunkter/ställningstaganden till promemorian

- Kommunen bör ansvara för insamling av textilavfall
- Separat insamling av textil bör införas
- Civilsamhällets aktörer bör involveras vid utformandet av system för producentansvar
- Definitionen av vad som avses med textilavfall bör omfatta endast det som ej kan återbrukas eller återvinnas

Respektive punkt nedan följer promemorians indelning. Efter promemorians **Bedömning/Förslag** följer Human Bridge resonemang i brödtext. Ställningstagande och rekommendationer avslutar respektive punkt *i kursiv stil*.

6.1 Ansvarig för textilavfall som är kommunalt avfall

Bedömning: Kommunerna bör även i fortsättningen ha ansvar för insamling av textilavfall som är kommunalt avfall

All insamlad textil på kommunala samlingsplatser är inte avfall

Human Bridge delar uppfattningen att kommunerna skall ansvara för kommunalt avfall. Däremot delar Human Bridge inte uppfattningen att all insamlad textil på kommunala samlingsplatser skall betraktas som textilavfall.

Human Bridge rekommendation är att kommunen skall ansvara för insamling av textilavfall enligt yttrande i "6.2 Innebörden av uttrycket textilavfall" samt att separat insamling av textil bör införas.

Vidare är Human Bridge rekommendation att civilsamhällets aktörer blir delaktiga och involveras vid utformandet av ett eventuellt kommande producentansvar.

6.2 Innebörden av uttrycket textilavfall

Förslag: Med textilavfall ska i avfallsförordningen avses avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil.

Under punkten "5.2 Ansvar för insamling och behandling av textilavfall" i promemorian anges att "Det avfall som kommunen ansvarar för får inte hanteras av någon annan än kommunen eller den som kommunen anlitar." Därefter anges i punkten "5.3 Textil för återanvändning" att "Textilier som hushåll eller andra lämnar ifrån sig med avsikt att de skall användas igen, är inte avfall."

Förslaget definierar vad som skall avses som avfall men inte när det skall övergå från att vara textil för återanvändning till att betraktas som textilavfall. Insamling av textil är unikt på så sätt att mycket få andra fraktioner, om någon, som samlas in på ÅVC, ÅVS, FNI eller i det övriga offentliga rummet kan återbrukas direkt utan bearbetning.

Naturvårdsverkets definition om textil som avfall genom individens kvittblivningssyfte blir komplicerad när insamlingen sker vid kommunala samlingspunkter. Att insamlingen sker på dessa platser behöver inte innebära att individen har ett kvittblivningssyfte, även här kan gåvan vara ämnad för återbruk genom att den lämnas till välgörenhet.

Att definiera all textil som samlas in på kommunala samlingsplatser som textilavfall innebär att ägandet av materialet är kommunens, i enlighet med avfallsmonopolet. Detta riskerar att inskränka och minska civilsamhällets möjligheter att fortsatt använda insamling av textil som finansieringskälla för sina ändamål. Att så hög andel som möjligt av insamlad volym i första hand går till återbruk och i andra hand till återvinning är enligt vår uppfattning det ekonomiska incitamentet för insamlande aktörer. Om all textil definieras som textilavfall är risken därför uppenbar att nuvarande samlings- och utvecklade sorteringsstrukturer slås sönder.

För att bevara nuvarande insamlings- och sorteringsstrukturer är det väsentligt att definitionen av vad som avses med textilavfall begränsas till det som inte går att återbruka alternativt återvinna. Textil som samlas in, på kommunala insamlingsplatser, fastighetsnära eller i det offentliga rummet, bör betraktas som en resurs istället för avfall. Stora delar av denna insamlade volym kan återbrukas direkt efter sortering vilket kraftigt talar emot att definiera all textil som samlas in vid kommunala insamlingspunkter som textilavfall.

Human Bridge rekommendation är att definitionen av textilavfall förtydligas till att avse endast den andel som efter sortering inte kan vare sig återbrukas eller återvinnas.

6.3 Krav på utsortering av textilavfall

Förslag: Den som har textilavfall ska sortera ut det från annat avfall och förvara det skilt från annat avfall.

Human Bridge har inget att invända mot förslaget under förutsättning att definitionen av textilavfall enligt 6.2 förändras.

6.4 Krav på separat insamling av textilavfall

Förslag: Den som samlar in textilavfall som har sorterats ut ska samla in det separat.

Human Bridge har inget att invända mot förslaget under förutsättning att definitionen av textilavfall enligt 6.2 förändras.

6.5 Krav på att främja återanvändning

Förslag: Kommunen ska lämna information till hushåll och verksamhetsutövare om vikten av att hushålla med råvaror och energi genom att se till att textil återanvänds när det är möjligt.

Human Bridge har inget att invända mot förslaget

6.6 Behandlingen av textilavfallet

Förslag: Regeringen bör invänta eventuella nya EU-krav om hur textilavfall ska behandlas innan förändringar görs i den nationella lagstiftningen.

Human Bridge har inget att invända mot förslaget

7 Ikraftträdande

Förslag: De nya bestämmelserna ska träda i kraft den 1 januari 2025

Human Bridge har inget att invända mot förslaget